



LIST IZLAZI TJEDNO. — GODIŠNJA PRETPLATA  
30.— DIN. — ZA INOZEMSTVO 60.— DIN.  
OGLASI PO NAROCITOJ TARIFI.

GODINA IX. BROJ 47.  
Šibenik, 20. studenoga 1938.

ADRESA UREDNIŠTVA I UPRAVE: ŠIBENIK pp. 17.  
RUKOPISI SE NE VRAĆAJU.  
BROJ ČEK. RAČUNA 33.121

## Crvotočina

**Crvotočina! Čudan naslov, zar ne? — A to znate što je. Crv se uvuče u gredu, pa je onda polako, ustrajno buši, mrvl i rastače. Čujemo to bušenje i rastakanje, kad je u sobi potpuna tišina, kad nas u noći muči besanica, te naše uši zamjećuju svaki najmanji žum.**

**Crv, avukavši se u sredinu grede, rastače je godinu, dvije, tri... I jednoga dana greda popusti pod težinom krova i sruši se. Lako je, kad se iscrvotoči i sruši samo jedna greda. Ali ako se to dogodi sa svima gredama, onda će se srušiti čitav krov i poklopiti sve one koji se tog časa nađu pod njim.**

**Krov nad glavom čovječanstvu je sve nesigurniji. Grede, na kojima taj krov počiva, crvi sve više rastaču. I vidimo, kako se grede jedna za drugom srozavaju. Dolaze majstori zidari, te popravljaju pojedine grede, ali težina krova je tako velika, da, uza sve popravke, strepimo pred katastrofom, pred ruševinama.**

**Mnogo je tih crvi rastakača; raznih boja i raznih oblika. Na jednoga se osvrnuo i veliki pariški dnevnik »Journal« u svojoj raspravi o krizi Francuske. Mnogi ugledni kulturni radnici sudjelovali su u toj raspravi. Među njima je jedan objavio članak pod naslovom: »Moj grijeh«.**

**I znate, kakav je to grijeh, o kojemu se tu govori! — Pohlepa za užitim!**

**»Naša Francuska je zabludila; izgubljena je i poražena... Naši političari... ne uspijevaju da s nama upravljaju osim političkim interesima i laskajući našim niskim nagonima.« — Tako se jada kulturni Francuz na svoju domovinu i na svoje domoročce.**

**Pravo reče: Pohlepa za užitom! Pohlepa, koja ne pozna moralnih zakona ni granica, konačni je uzrok čitave svjetske krize. Ona neprestano buši deblo čovječanstva, te se je bojati, da se čitavo deblo ne pretvori u jednu crvotočinu.**

**Čehoslovačka je veliki savremeni znak. Još uvijek se o njoj govori i piše. Ona je raskomadana, i mi nećemo sada izričati svoj sud, u koliko je tu udovoljeno pravdi, i u koliko je opet pravda pogažena. Jedno je za nas sigurno:**

ODRŽANE PRIREDBE. U nedjelju 13. XI. održan je križarski dan u Valpovu, gdje je VKB zastupao br. F. Grgić. — Isti dan održan je križarski dan u Đakovu, gdje je govorio br. Tomislav Mesić.

## Središnja točka diobe duhova

### Prvo i najdublje pitanje

Njemački pjesnik Goethe (Gete) zapisao je misao: da je borba vjere i nevjere pitanje prvo i najdublje u povijesti zemlje i naroda, te da su tomu pitanju podređena sva druga pitanja. Dodao je: da se dizao idealizam i stvarao djela velike kulture u vremenima kada je prevladavala vjerska misao u bilo kom obliku, naprotiv, da je padao idealizam i slabile kulturne tekovine u vremenima u kojima je prevladavala bezbožna misao.

Ne treba nam za ovo Goetheovog posvjedočenja. To je jasno pred očima svakomu čovjeku koji znade život prošlosti, a može biti razumljivo i svakomu onomu koji znade zdravo rasuđivati, a da povjesne knjige nije ni imao u rukama, jer svakomu za to nije ni dana prilika.

Stara je izreka: Povijest je učiteljica života. Ali je gorka istina i činjenica — da se ljudi toga vrlo malo drže. I uvijek mi, kada s pravom očjenjujemo rad poglavara zemlje, postavljamo sebi pitanje: Zašto ti ljudi ne uče i ne nauče štogod iz povijesti? Zar ne znaju da je slično postupao njihov prethodnik, pa je sramotno pač?!

Čini se da je povijest prestala biti učiteljica života ne samo okrunjenim glavama, nego i narodima svih rasa i zemalja. To posebice vrijedi u pitanju vjere i nevjere, koje se danas nalazi u nekom vrlo čudnom odnosu ne samo sa životom pojedinca čovjeka, nego i sa isповijesću širokih skupina svih zvanja i poziva. Stare krilice: kako je svakoj vjeri, a Crkvi katoličkoj posebice, odmjeren život još najviše za 40, 50 ili 100 godina, opet kruže. Niko od svih, koji nekako i uvjerljivo govore o vjeri kao zastarjeloj krpi i pitanju koje samo po sebi iščezava pred nastupom prosvjete među širokim skupinama, ne će malo da zađu u se i dođu do spoznaje i uvjerenja, da njihova proročanstva o slomu vjere i brisanju »vjerskih predrasuda« nisu njihova ni nova, nego stara.

Govori se o japanskom, talijanskom, njemačkom i engleskom imperijalizmu. — — —

Samo pojedinac može ubiti pojedinca iz srditosti i lične mržnje. Ali kad se međusobno zakvače čitavi narodi, tu je redovito zadnji uzrok: pohlepa. Ili pohlepa zakulisnih kapitalista ili narodnih vođa!

KRIŽARSKI KALENDAR. Upozorujemo Križarska Bratstva, da što prije pošalju narudžbe za križarski kalendar, tako da bude što prije raspačan i da se može pristupiti drugim edicijama.

i otrcana, i za njihove nosioce povijest zna samo da su živi bili pa nestali, dok Crkva katolička, kao najizrazitija predstavica žive vjere u Boga, kojoj su po stoline puta prorekli i unaprijed otpjevali »Pokoje vječni«, živi i živjeće na vjekove. Čovjek je nekako previše slijep i nikako ne će da shvati, kako je Krist od smrti ustao na život, pa će On i iz pepela srdaca, koja su otrovana i u kojima se briše uspomena na Nj, lako razbuktiti plam žive vjere koja pobjeđuje i triumfira.

Pretpostavci bezbožne misli, bolje svih onih koji kidaju s Bogom, istupaju pred nas s grlatim i blještavim uspjesima. I meteor je u svom časovitom sjaju lijepo oku; zgrada moderno i po planu građena zadivljuje, ali, ako nije građena na solidnim temeljima, ruši se prvim navalama vjetera i popliva, kako lijepo i slikovito govori knjiga evanđelja. Vanjski život, oblik života, dozvoljavamo da mogu dati isto tako moderno i savremeno i predstavnici vjerske i bezbožne misli, ali život tomu životu ne mogu dati oni koji taj život nemaju, odnosno ga ubijaju. — Što je čovjek bez duše, bez života? Mrtvac, s ledenim i ukočenim udovima. Duša je život. Duša u životu društvenom, to je odnos čovjeka prema Bogu, i to pravilan odnos. To i samo to jest i ostaje sigurno mjerilo za trajan uspjeh u stvaranju čovjeka i čovječstva. To je ono što daje vrijednost, sigurnost i trajnost; to je ono što miče i pokreće, a gdje toga nema, tu, po zakonima trijezne misli, mora da nastupi prije ili kasnije, ali svakako vrlo brzo, lom, posvemašnji duboki pad.

Vrlo dobro znamo i svijesni smo toga, da će na zemlji uvijek biti i postojati borba između dobra i zla, tame i svijetla, vjere i nevjere. To se posve ne uklanja niti će se ukloniti. Ali znamo i to, da je vrlo jadan i gorak život svih onih koji se radije stave na stranu tame i nevjere. I sav naš rad ide za tim da bude sve manji broj onih koji i nakon 20 vjekova

Niko tako ne osjeća prokletstvo pohlepe kao mali narodi. Oni su kao i girice u moru. Svaka se veća riba na njih zalijeće i hoće da ih proždre. Ali, dok riblja pohlepa za tili čas svrši s malom giricom, dotle se mali narodi opiru vjekove i vjekove. Po svojoj tjelesnoj snazi davno bi bili podlegli i predali se na milost i nemilost neprijatelju, ali u njima je, osim tjelesne, i moralna snaga, koja je redovito nesavladiva. Zato borba i kreševu; zato napetost i nemir; zato krv i zaglušni krik, koji dopire sve do neba.

Kriza je kod nas, kriza posvuda, Jest, svijet je velika crvotočina. Svijet je izbušen, nagnjio, iscrvotočen. —

Kristu govore: Ne ćemo da vladat nad nama! — Ima li većega slijepila i gušće tame pred očima, pa ne vidjeti, kako je, koliko žalosno, toliko kobno, ponavljati tu staru riječ?

Htjeli ili ne htjeli! Bog jest i ostaje središnja točka diobe duhova. Misao na Boga možemo za čas uspavljivati, no vrlo teško to ide, pa hvalisali se mi ne znam kako i koliko, ali ubiti je ne možemo. Mi možemo govoriti o nevjernim ili bezvjerskim jezicima, ali ne o bezvjerskim srcima; možemo govoriti o bezbožnom životu tijela, ali ne duše; bezbožno može biti ono što vani, pred drugima, na otvorenom govorimo i činimo, ali duša naša ne može biti niti jest bezbožna. Naravno je raditi s Bogom, a nenaravno i mimonaravno je raditi bez Boga i mimo Boga, a protunaravno je raditi protiv Boga, protiv svega onoga što je u vezi s Bogom; ljudski je živjeti u dobrim odnosima s Bogom, a neljudski je brisati i uspomenu i sjećanje na Njega.

Nema opravdanja za bezbožnika, jer je riječ filozofije, zdrave misli, da svaki čovjek zdrave pameti može doći do uvjerenja da postoji Bog.

Junior

## Katoličke pobjede

### HODOČAŠĆE MUŽEVA

U St. Annabergu u Gornjoj Šleskoj je ove godine nada sve uspjelo hodočašće muževa. List breslavske biskupije piše, da je na hodočašću bilo preko 100 hiljada muževa.

Kardinal Bertram im je dao pet pravila za život:

1. Uvijek priznavajte Spasitelja i njegovu Crkvu, pa i onda, kad su znak, proti komu se govori.
2. Pustite neprijatelje vjere neka govore, što hoće! Ne razbijajte time glave! Mi znamo, što vjerujemo i komu vjerujemo.
3. Pouzdajte se u Boga i njegovu Crkvu! Božji putevi nisu čovječiji putevi, ali pobjeda je Božja!
4. Što su više mnogi bezbrižni prema Bogu i Crkvi, tim više se mi trudimo, da vjeru što dublje spoznamo i Crkvu što više uzljubimo.

Hoće li nam ikada uspjeti, da postavimo potpuno zdrave grede mjesto sagnjilih, pa da fako osiguramo sebi krov nad glavom, koji nam više neće prijetiti uništenjem! — Teško pitanje. Zato je težak i odgovor: Dok bude čovjek ovakav kakav je danas, pun pohlepe za užitom i sebičnošću, svjetski kolovrat će se vrtjeti kao što se vrti danas.

Kad je rijeka u svojem koritu, nije opasna, nego korisna. — Tako je potrebno postaviti i sve ljudske težnje u svoja određena, naravna korita, pa će se među nas povratiti prognanik mir i zatočenica sreća.

5. Budite ponosni katolički muževi i znajte, da je mjesto uz oltar i pričesnu klupu počasno mjesto!

**OGROMAN KRISTOV KIP U MODERNOM GRADU**

U Washingtonu će postaviti ogromni Kristov kip. U tom nemirnom svijetu narodi se takmiče u naoružavanju, tehnički izumi napreduju, po sotsko organiziranom nacrtu se bore protiv vjere u Boga.

Usred te tamne noći modernoga života niknut će ogromni kip Krista — svijetla svijeta. U kratko vrijeme sakupili polovicu potrebne svote, skoro 4 milijuna dinara od 20 hiljada darovatelja.

Neki radnik je priložio svom daru ovo pismo: »Siromašan radnik sam. Uza sve to bih dao malen dar za kip »Svijetlo planina«. Šaljem jednu čitavu dnevnicu. Mislim, da će svaki radnik to učiniti, ako ga samo pozovnete. Tako ćemo združenim silama postaviti Krista, našega Kralja, pred naše neprijatelje. Nagnat će ih u bijeg kao križ sotonu.«

**POŽRTVOVNOST FRANCUSKIH KATOLIKA**

Koliko žrtvuju francuski katolici, najbolje se vidi u uzdržavanju privatnih katoličkih škola. Po službenoj francuskoj crkvenoj statistici ima sada pet viših škola: u Parizu, Lionu, Lillu, Angersu i Toulousu. Skupan broj profesora je 410 i 4219 sveučilištaraca. — Srednjih škola imaju 909; 571 muških, 338 za ženske. Ukupno imaju 13 hiljada profesora i 160 hiljada učenika i učenica. — Pučkih škola za dječake imaju 2918, a 7519 za djevojčice. Osim toga još 39 tehničkih škola sa 134 odjeljenja za razna zvanja.

Koliko je novaca potrebno za uzdržavanje tih škola! Država ne plaća ništa, sve sami moraju uzdržavati s dobrovoljnim doprinosima. I to rado daju, samo da osiguraju djeci vjerski odgoj.

**PRIZNANJE JAPANSKOGA PROFESORA**

Sveučilišni profesor Masaka iz Tokia bio je na naučnom putovanju po Evropi. I ako nije još kršćanin, ipak je u javnom predavanju priznao: »Katoličko Crkva je najmoćnija, najsavršenija i najuzvišenija ustanova u historiji čovječanstva.«

**ŽIVOT S CRKVOM**

**Crkveni kalendar**

Nedjelja, 20. XI.: *Dvadeset i četvrta i posljednja nedjelja po Duhovima.* — Sv. Feliks Valoa. Rodio se g. 1127. Zajedno sa sv. Ivanom Matskim ustanovio je Red za oslobođenje robova iz turskih ruku.

Ponedjeljak, 21. XI.: *Prikazanje Bl. Djevice Marije u hramu.* U mletačkoj republici, kao i u nas u Dalmaciji, g. 1630. harala je strašna pošast kuge, koja je na današnji dan zagovorom Gospinim prestala. Zato se i zove ovaj blagdan *Gospa od Zdravlja.*

Utorak, 22. XI.: Sv. Cecilija, djevica i mučenica Bila je dijete jedne od najbogatijih plemićkih obitelji u Rimu. Podnijela je mučeničku smrt za Isusa g. 230. Kršćani je

časte i slave kao zaštitnicu glazbe.

Srijeda, 23. XI.: Sv. Klement, Papa i mučenik. Bio je učenik sv. Petra i Pavla. G. 90. postao je Papa. Za vladanja cara Trajana bio je prognan na današnji Krim i tu utopljen.

Četvrtak, 24. XI.: Sv. Ivan od Križa. Rodio se g. 1542. nedaleko španjolskog grada Avile. Zajedno sa sv. Terezijom Velikom reformirao je Karmelićanski Red i osnovao Red bosonogih karmelićana. Sv. Križ bio mu je žezlo, zastava i program života.

Petak, 25. XI.: Sv. Katarina, djevica i mučenica. Živjela je u Aleksandriji. Bijaše vrlo učena i odlučna djevica. Nije se bojala ni pred samim carem neustrašivo braniti Isusu vjeru.

Subota, 26. XI.: Sv. Petar, biskup i mučenik. Upravljao je aleksandrijskom crkvom 12 godina. Pretrpio je mučeničku smrt zajedno sa brojnim svojim vjernicima.

**DVADESET I ČETVRTA (POSLEDNJA) NEDJELJA PO DUHOVIMA**

CITANJE POSLANICE bl. Pavla Apostola Kološanima (1, 9—14). — Braćo! Ne prestajemo za vas moliti se i prositi, da se ispunite poznanjem volje Božje, u svakoj mudrosti i razumijevanju; da živite dostojno Gospodina ugađajući Mu u svemu, i donoseći plod u svakom dobrom djelu, i napredujući u znanju Božjem; da budete utvrđeni svakom krepošću po sili slave Njegove, u svakom ustrpljenju i ustrajnosti s radošću, zahvaljujući Bogu Ocu, koji nas učini dostojnima da budemo dionici sreće svetih u svijetlu. On nas je izbavio od vlasti tmina i premjestio nas u kraljevstvo ljubavnoga Sina svoga, u kojem imamo otkupljenje krvlju Njegovom, oproštenje grijeha.

† SLUJEDI SV. EVANDELJE po Mateju (24, 15—35). — U ono vrijeme reče Isus učenicima svojim: Kad ugledate grdobu opustošenja, o kojoj govori Danijel prorok, koja će biti u svetom mjestu, koji čita, neka razumije. Tada koji budu u Judeji, neka bježe u gore; i koji bude na krovu neka ne silazi uzeti što iz kuće svoje; i koji bude u polju, neka se ne vrati natrag da uzme haljinu svoju. A jao trudnima i dojiljama u one dane! Nego se molite, da vaš bijeg ne bude u zimi ni u subotu, jer će tada biti velika nevolja, kakve nije bilo od postanka svijeta niti će biti. I da se oni dani ne skrate, ne bi se niko spasio, ali poradi izabranih skratit će se oni dani. Tada ako vam ko reče: Evo ovdje je Krist ili ondje, nemojte vjerovati. Jer će ustati lažni Kristi i lažni proroci, i pokazat će velika znamenja i čudesna, tako da bi prevarili, ako bi bilo moguće, i izabrane. Eto sam vam unaprijed kazao. Ako vam dakle reku: Evo ga u pustinji, nemojte izlaziti; evo ga u skrovištima, nemojte vjerovati. — Jer kao što munja izlazi od istoka i pokazuje se do zapada, tako će biti i dolazak Sina čovječanskoga. Gđjegod bude strvina, onamo će se i orlovi kupiti. A odmah po nevolji onih dana sunce će pomrčati, i mjesec neće dati svjetlosti svoje, i zvijezde će pasti s neba, i sile će se nebeske pokrenuti. I tada će se pokazati nak Sina čovječanskoga na nebu, i tada će proplakati sva plemena na zemlji, i u gledat će Sina čovječanskoga gdje dolazi na oblacima nebeskim s velikom silom i veličanstvom. I poslat će anđele svoje s trubljom i glasom velikim, i sabrat će izabrane Njegove od četiri vjetra, od kraja do kraja nebesa. — A od smokve naučite priču: Kad se već njezine grane pomlade i prolistaju znadete da je blizu ljeto; tako i

vi, kad vidite sve ovo, znajte da je blizu na vratima. Zaista vam kažem, da ovaj narastaj neće proći dok se sve ne zbude. Nebo će i zemlja proći, ali riječi moje neće proći.

**KRIST NAŠA NADA**

Ovo je posljednja nedjelja crkvene godine.

U Evanđelju nam se prikazuje divovska slika općega suda. Početna molitva potiče volju vjernika i bodri ih, da s većim i obnovljenim pregnućem porade oko dobra.

Današnja sv. Misa propovijeda onaj vjerski članak našega Vjerovanja: »Vjerujem, da će doći suditi žive i mrtve«. Evanđelje sadrži dogmu o općem sudu; Poslanica moralnu pouku: ponašanje dostojno naše vjere.

**Povratak Gospodinov**

Uđimo, danas, u crkvu, da unaprijed vidimo povratak našega Gospodina na zemlju. Čini nam se, kao da čujemo glas Sučev: »Dodite, blagosloveni Oca mojega...« — te gledamo, kako djeca Božja raspršena ulaze u kraljevstvo nebesko.

Početa molitva zvuči kao u Adventu: »Potakni«. To je prava prosna molitva pri kraju godine.

Sv. Pavao je naš propovjednik i govori nam, danas, za zadnji put: »Naše življenje, dostojno Gospodina, najbolja je priprava za dolazak Gospodinov«. Sveća mati Crkva neprekidno moli za nas, da budemo puni duha istine i razuma. Kršćanin treba da je sličan rodnom stablu, da se pripravi, kako će se strpljivo oduprijeti poteškoćama života i žudjeti za danom dolaska Gospodinova.

Veoma smo zahvalni »Ocu, koji nas učini dostojnima, da budemo dionici sreće svetih; koji nas je izbavio od vlasti tmina i premjestio u kraljevstvo ljubavnoga Sina svoga.«

Pjevajmo dakle, kao pobjednici, Pjesmu iz Poslanice, koju ćemo brzo pjevati u nebeskom Sionu. U Evanđelju sam Gospodin Isus je onaj, koji nam priča o posljednjem sudu, ne zato, da nas uplaši, već da nas utvrdi na putevima dobra.

Stavimo na pliticu i u kalež svoje molitve i svoju težnju za nebeskim dobrima te molimo, da nas Euharistija ozdravi od svih zala te učini dostojnima vječnoga blaženstva.

**Križarske vijesti**

TEČAJ U ZAGREBU. Tehnički tečaj u Zagrebu počinje u nedjelju 27. XI., kada svi izaslanici ujutro u 9 sati treba da su u prostorijama VKB. Tečaj traje 28., 29., 30. XI. Na tečaj treba da dođu izaslanici iz što većega broja društava. Za cio tečaj plaćat će se 50 dinara. Za tečaj stigao je popust na željeznicama, te učesnici tečaja imaju pol karle i treba da na polaznoj stanici kupe cijelu kartu i legitimaciju K. 13 te navedu, da putuju na križarski tečaj u Zagrebu, za koju je dala polovičnu vožnju cijenu generalna direkcija drž. željeznica, riješenje od 28. X. 1938 broj GD. 109.465. Učesnici tečaja mogu ostati na duhovnim vježbama, koje će biti 1., 2., i 3. XII., a za duhovne vježbe posebno se plaća u Domu duhovnih vježba 60 dinara. I učesnici duhovnih vježba imaju isti željeznički popust od tečaja. Prijave za tečaj treba odmah poslati.

koja je posestrima one u sijenkoj stolnici. Trknuo sam do grobišta, glasovitoga najviše zbog zemlje koja je, kažu, sva dovezena iz Palestine. No posjeduje i krasnih nadgrobnih spomenika.

Piza je mali grad, pa ipak posjeduje svoje drevno sveučilište. Na vrlo je zgodnom položaju. Tu je raskrsnica pruga za unutrašnjost, sjever i jug. U kulturnoj smo zemlji.

Pohitao sam na stanicu, jer se vlatku žurilo. Uspjelo mi je ipak kupiti par razglednica, među kojima je bila i jedna smiješna. Ova je predstavljala čovjeka, koji ispod pazuha drži toranj na leđima katedralu, a na glavi krstionicu. Ispod je pisalo: »Zbogom Pizo, ja grem po svitu!« — I ja otiđoh iz Pize s tim uspomenu na po svijetu.

F. Denys

**Za svojim selom...**

Sama. Sjedim na hladnoj ploči u kutu poviše seoskoga groblja. Suton je. Šutim. Mislim... Mislim spuštenih vjeđa na tebe... selo moje.

Zrikavci zriču pjesmu večeri... baš kao i u mom selu... i... eto me unjemu sam. Naslonjena sam na pro-

**Simplomatično!**

**Film „Hrvati u Sv. Zemlji“ i škola**

Film »Hrvati u Sv. Zemlji« uzbudio je veliki interes među građanstvom. To je film vjersko-kulturni, koji prikazuje zemlju našega Spasitelja. Taj je film za naš Šibenik osobito važan, jer propagira štovanje bl. Nikole Tavilića, našega sugrađanina.

Šibenčani su u velikom broju prisustvovali ovom filmu, broj je bio uistinu rekordan. Vidjeli smo mnogo svijetla i iz naše bliže okoline, napose iz Zlarina, odakle ih je došlo preko 200 sa dva motora pod vodstvom svoga revnog župnika preč. don S. Pavića. Pače pohodile su film sve škole, skoro korparativno. Samo jedna škola morala je napraviti iznimku, a to je mjesna realna gimnazija.

G. direktor sa svoje strana bio je spreman da učini, ali mu školski propisi ne daju toga ovlaštenja, da bi za vrijeme školske obuke daci prisustvovali jednom vjersko-kulturnom filmu.

**Iz naših krajeva**

OTVORENJE VRGORSKOG TUNELA. Radovi na izgradnji tunela za isušenje Vrgorskoaga jezera već su potpuno dovršeni. Tunel je dug 2130 metara, a presjek mu je 7.44 sa padom od 7.56 po sto. Tunel može propustiti 30 hiljada litara vode u sekundi, tako da sva jezerska voda, koja dosiđe i do 15 metara visine od dna, može odteći u roku od 30 dana. Vrgorsko jezero je oko 14 km. dugo i oko 3 km. široko. Isušanjem ovoga jezera dobit će se oko 3.400 hektara najplodnije zemlje, koju će visoke vode naginjavali, a za vrijeme sušnih godina moći će se po volji natapati. Prema računima stručnjaka već se od prihoda prve žetve isplati svi troškovi gradnje ovoga tunela. Oko 10 hiljada stanovnika, koji nastavaju ovaj kraj, moći će se sada prehraniti od žetve s ove plodne površine, koja će sada biti isušena. 21. t. mj. bit će zapaljen zadnji lagum u tunelu i tom prigodom obavljeno svečano otvorenje ovoga važnog melioracionog objekta na ulazu tunela kod Maričevca. U gradnju tunela je utrošeno 6 milijuna dinara, a očekuje se, da će vrijednost prve žetve premašiti iznos od 7 milijuna dinara.

NOVI PROVINCIJAL DOMINIKA-NACA. General dominikanskoga reda poslužio se svojim pravom te nije potvrdio izbor mp. o. dra Josipa Karninčića, koji je 19. pr. mj. bio izabran provincijalom dominikanske provincije, jer da je potrebno, da o, Karninčić ostane i dalje u Rimu. Pri drugom izboru 27. pr. mj. bio je izabran provincijalom dosadašnji provincijal o. Anđelko Posinković, za koga je već stigla potvrda iz Rima.

NA MOTORNIM VLAKOVIMA UVODI SE I III. RAZRED. Generalna direkcija drž. željeznica u Beogradu odlučila je da u najskorije vrijeme pusti u promet motorne vlakove na pruzi Sarajevo-Slavonski Brod. Uvesti će se i treći razred za putnike. U buduće će motorni vlakovi ići samo za vrijeme dana, a raspored vožnje će se urediti tako, da u Sarajevu i Slav. Brodu motorni vlakovi dobiju vezu s brzim noćnim vlakovima.

NOVO KRIŽARSKO BRATSTVO osnovano je u Subotici-Durđinu (okružje Subotica).

zoru svoje rodne kuće. Preda mnogovijuga se cesta... Učka sprema na počinak krvavim zrakama ovjenčanu glavu. Tiho šušte kestenovi u našem dvorištu. Eno tamo moje crkvice — male — tople, nekako tužne — u sjeni lipa i hrastova, njenih starih i vjernih čuvara. Preko ceste »barba« Joško zatvara vrata. Nakašljao se i zatvorio. Večernji hladni zrak, prodire mu u stare kosti. Tišina! Zvučna pjesma zrikavaca. Tama.

Eto me selo moje, ja sam mli tu... u tebi... gledam te, mirišim... osjećam...

Još tamnije je. Tetka pali lampu. Djeca prignu glavu i žmirkaju u knjigu. Otac im još radi zgrbljen nad radničkim stolom. Priprema se siromašna radnička večera. Tanjuri se namještau, sjedalice vuku bliže k stolu... eto me i ja i ja ću s vama — pričekajte — — radosna srca... ali...

Otvaram oči. Preda mnom more, svečarice, tužne sjene čmepasa. Oko mene: mir — hladan, leden, tuđ; u meni: bol, patnja, tuga, studen.

Sjedim! Šutim! Mislim... trpim za tobom, selo moje.

Zrikavci jednako nastavljaju pjesmu noći.

En...

**Podlistak**

**U Pizi**

Ima stvari, koje kroz sva vremena ostaju glasovite radi nekoga manjka, pogrješke ili nedostataka. Mislim, da je to uočio prvi onaj Grk, koji ne mogući drukčije, a htijući svakako postati glasovit, pođe i zapali hram Dijane i postade doista glasovit. I Nerón mora zahvaliti za svoju glasovitost i tome, što je dao zapaliti drevni Rim.

Tako i grad Piza ima jednu pogrješku, koja, mjesto da joj služi na sramotu, pronijela joj je glas po cijelom svijetu.

Tko nije čuo za Pizu i njezin toranj nahero? Da ne bje krivoga toranja, kladio bih se, da bi i Piza ostala poznata koliko i svi neznatni gradici. No srećom nakrivio se toranj ili ga nakriviše, i Piza postade glasovita. A daci već u pučkoj školi, da tako reknem, bave se pitanjem, da li je tako krivo bio sagrađen ili se podloga s jedne strane odronila pa se težina zvonika priklonila. Pa eto ti nevolje,

čak u dačkoj Ahilovoj peti — u matematičici — dolazi toranj Pize u probleme, a i fizika ga ne pušta na miru, već ga trese i tvrdi, da ne će pasti sve, dok okomica spuštena s vrha na temelj ne bude padala izvan temelja.

Dugo sam želio vidjeti to čudovište, pa kad mi je palo napokon u dio, da dođem u Pizu, i ako za nekoliko časaka, kud ćeš, brate, nego da pohrliš odmah tom čudovištu, pa da se na vlastite oči osvjedočiš o svedmu.

Stadoh poda nj i potresoh ga, kad najednom čujem: »Bjež, bjež, ruši se!« Pobjegoh, što su me noge nosile, i ako sam znao, da se onaj glas ruga. No što ćeš, kad čovjek dobije takav pojam, kad gleda tu krivu izraslinu, kao da će svaki čas pasti.

Diveći se toj okrugloj građevini, došlo mi je na pamet, što mi reče u nekoj prigodi jedan naš študent: »Izdubao, nakrivio talijančina, samo da zaradi!« Ipak sam se divio dosjetljivosti i smjelosti graditelja. Može biti, da je i tlo podronilo. U tom bi slučaju zemlja bila kriva, da talijančina zaradi.

Žurilo mi se pa nijesam ni pregledao stolnicu ni vidio glasovitu propovjedaonicu od Nikole Pizanskoga,

## Širom svijeta

SV. OTAC PROTIV NOVOGA TALIJANSKOG ZAKONA O BRAKU. Vatikanski »L' Osservatore Romano« donosi službeno obrazloženje novoga talijanskog zakona o braku. U komentaru list veli, da je taj zakon u suptilnosti s talijanskim konkordatima, pak da je Sveti Otac Papa zbog toga uputio pismo Mussoliniju u njegovom Veličanstvu Kralju i Caru.

HITLER TRAZI KOLONIJE. Hitler je na sastanku boraca za nacionalističku ideologiju 8. t. mj. održao vrlo važan govor, u kojemu se među ostalim dotakao kolonija i kazao: »Mi smo više nego jedamput izjavili, da mi od Francuske i Engleske ništa ne tražimo, nego da nam vrate kolonije, koje su nam jednom očiglednom zabunom oduzele. Ja sam uvijek govorio, da se to može riješiti bez rata. To opetujem i sada, i naglašavam još jednom: Mi ništa nemamo da tražimo od tih zemalja i mi ništa ne čemo nego kolonije.« Ističući važnost ovih riječi kancelara Hitlera cijela berlinska štampa u dugim člancima iznosi opravdanost zahtjeva za kolonijama naglašujući, da ono, što je njemačko, mora pripasti Njemačkoj. A da su kolonije njemačke — ističe berlinska štampa — to valjda zna cio svijet.

SPORAZUM IZMEĐU SLOVAKA I ČEHA. 15. t. mj. postignut je konačni sporazum između Slovačka i Čeha o federativnom uređenju Čehoslovačke Republike. U vezi s tim 17. t. mj. sastaje se čehoslovački parlament, koji će sankcionirati ovaj sporazum. Nakon postignutog sporazuma, kako se misli, već 19. t. mj. bit će izabran predsjednik Republike, jer više ne postoje zapreke za taj izbor.

RUMUNJSKI KRALJ U LONDONU. Britanskim razaračem 15. t. mj. stigao je u London rumunjski kralj Karol II. s prijestolonasljednikom Mihajlom. Dočekao ga je lično kralj Juraj VI. svi ministri, diplomatski kor te brojne druge ličnosti. Na konferenciji dvaju suverena raspravit će se pitanje engleske politike na jugoistoku Evrope. Prije svoga odlaska za London rumunjski kralj sastao se s Nj. V. knezom - namjesnikom Pavlom i održao dvije važne konferencije.

TALIJANSKO-BRITANSKI SPORAZUM stupio je na snagu 16. t. mj. Sporazum sadrži nekoliko važnih točaka, i to: 1. Status quo na Sredozemnom moru; 2. izmjenu vojnih obavještenja između dvije zemlje; 3. reguliranje talijansko-britanskih odnosa na bliskom istoku; 4. obustavljanje međusobnog neprijateljskog stava u Africi i Aziji; 5. jamstvo, da talijanski brodovi mogu u miru i ratu prelaziti preko Suez.

KINESKA OFENZIVA NA KANTON bit će usporena uslijed toga, što je Biserna rijeka sada zaposjednuta japanskom mornaricom. Japanski ratni brodovi pridolaze sa svih strana i bombardovanjem sprečavaju napredovanje kineskih četa. Kinezi su ipak osvojili nekoliko naselja i sela blizu Kantona.

UMRO KEMAL ATA TÜRK. 10. t. mj. umro je u Carigradu predsjednik turske republike Kemal Ata Türk. Za njegova nasljednika izabran je Ismet İnönü, koji je ranije bio 13 godina predsjednik turske vlade i zapovjednik jedne od Kemalovih armija za vrijeme turskoga rata za nezavisnost. Sprovod ovoga velikog reformatora Turske obaviti će se tek 21. t. mj. Turska velika narodna skupština jednoglasno je izglasala izdatak iz državne blagajne za sprovod od 17 milijuna dinara.

POSLEDICE JEDNOG ATENTATA. Neki poljski Židov ispalio je više revolverskih hitaca u tajnika njemačkog poklarsstva u Parizu von Ratha, koji je nato od zadobivenih rana i umro. U njemačkoj je zbog ovog atentata nastalo veliko uzbuđenje. Zapaljene su i demolirane židovske radnje i sinagoge. Mnogo je Židova istjerano i uapšeno. Židovima u Njemačkoj, kao cjelini, nametnuta je novčana kazna u iznosu od milijarde njemačkih maraka kao kazna za umorstvo von Ratha u Parizu. Upraviteljima kazališta, koncertnih zavoda, filmskih i umjetničkih poduzeća kao i priredivačima plesnih predstava i javnih izložbi kulturne naravi zabranjeno je, da dozvole posjet Židovima. Za onoga, koji se ogriješiti protiv te odluke, predviđene su teške kazne. Od 1. l. 1939. Židovima se zabranjuje vođenje malih trgova, kao i trgova za narudžbu i odašiljanje robe te samostalno vođenje nekog obrta. Isto tako Židovi ne će moći biti poslovođe. Ako je neki Židov na vodećem mjestu nekoga gospodarskoga poduzeća, a nije poslovođa, tada poslovođa će moći s njim raskinuti ugovor s otkazom od 6 tjedana. Sve štete, koje su nastale s pobunom naroda od 8.—10. t. mj. protiv židovskih poduzeća i stanova, imaju se smjestiti odstraniti, i to sa strane židovskih vlasnika, odnosno židovskih poduzetnika. Troškovne snose sami vlasnici pogodenih židovskih poduzeća, dolično vlasnici stanova. Osigurivanja, na koju Židovi s njemačkim državljanstvom imaju pravo, zapljenjuje se u korist njemačke države.

Zašto se to već jednom ne uredi!

## Križ i škola

Veoma je zanimljivo i za nas poučno, što praški dnevnik »Lidovi listy« piše obzirom na promjene u Čehoslovačkoj, koju je masonski duh doveo do propasti. Masoni nijesu htjeli Kristov križ u školama, nego su pošli tako daleko, da su državnu zastavu napravili u obliku masonskoga trokuta. Sada je nastala reakcija, pak list piše doslovno: »Vrijeme internacionalizma i nevjere sada je u raspadu. Probuđen je duh naroda, koji traži svoje pravo. On traži križ u školskim redovima, jer u križu vidi najjaču zaštitu protiv svega tuđega, protiv raznih smjerova i protiv lažnog napretka.« Ne čemo da naglasujemo, kako se križevi opet postavljaju u Slovačkoj i Ukrajini, koju su spasili ne masonska braća, nego katolički svećenici, kojima treba da Češka zahvali, da nije potpuno propala.

NOVA BUGARSKA VLADA. Izvršena je rekonstrukcija bugarske vlade. U šestu vladu vladu dra Kioseivanova osim dvaju članova parlamenta ušlo je osam vanparlamentarnih i vanstranačkih ličnosti.

## Desetgodišnjica Zadružne Matice u Splitu

Ove godine navršilo se deset godina otkada je osnovana Zadružna Matica u Splitu. Osnuak te jake zadružne organizacije bio je od ogromnog značenja po razvoj zadružnog pokreta u našim krajevima, jer je njoj uspješno, ne samo da opet uspostavila u našim krajevima pokolebanu vjeru u zadrugarstvo, nego je, usprkos vinske a kasnije i opće krize, kroz razmjerno kratko vrijeme toliko proširila svoje poslovanje, da njezino vodstvo može biti ponosno s postignutim rezultatima.

Za svoju glavnu godišnju skupštinu Matica je izdala opširan ilustriran poslovni izvještaj, u kojemu je iznijela mnogo važnih podataka o razvoju zadrugarstva kod nas.

Područje Matičina rada proširilo se na više banovina. Matica ima najviše zadruga u Primorskoj banovini, zatim u Savskoj banovini, te u Zelskoj banovini.

Sada ima u Zadružnoj Matici 214 zadruga, što znači da se broj njezinih članica pošesterostu. Od toga je polovina proizvađačkih, četvrtina potrošnih i četvrtina kreditnih zadruga. Od proizvađačkih najviše je vinarskih — 25 (kojih pred deset godina nije ni imala u članstvu), zatim velik broj uljarskih, mljekarskih, ružmarinskih, povrćarskih, pčelarskih zadruga itd. Više nego sam porast broja, značajan je razvoj rada tih zadruga i njihovo učešće u prodaji poljoprivrednih proizvoda. Podupirući razvoj tih

ZAHTEVI MADŽARSKJE MANJINE U RUMUNJSKOJ. Madžarska manjina u Rumunjskoj uputila je rumunjskoj vladi memorandum, u kojemu traži političku i kulturnu autonomiju za Madžare u Rumunjskoj. Madžarski zahtjevi su mnogo veći negoli su bili dosadašnji i oni mnogo sličje zahtjevima, koje je sudetsko-njemačka stranka bila postavila u svojoj poznatoj karlovarskoj rezoluciji praškoj vladi. Rumunjska štampa oštro reagira, te ističe kako i Bukurešt i Beograd odlučno zabacuju misao o reviziji mirovnih ugovora i odbijaju, da bilo kome ustupe dijelove svoga državnog teritorija.

zadruga, Matica je pvela i mnoge korisne akcije za jačanje proizvodnoga zadrugarstva i zaštitu staleških interesa primorskoga seljaštva. Na taj je način Zadružna Matica za cijelo vrijeme svog opstanka uspješno zamjenjivala djelatnost poljoprivrednih komora, koje kod nas još nijesu stupile u život.

Uporedo s proizvađačkim zadrugama Zadružna Matica organizirala je velik broj potrošačkih zadruga, koje se s godinama u godinu sve više množe. Tome je mnogo pridonijelo i njezino robno odjeljenje Gospodarska Matica, te Savez hrvatskih gospodarskih zadruga u Zagrebu, preko koga se vrši izmjena proizvoda između naših i sjevernih krajeva.

Financijska snaga svih Matičinih zadruga najbolje se vidi po znatnom porastu vlastitih sredstava. Kroz deset godina porasli su poslovni udjeli od 3,042.075 na 7,276.610, a pričuve od Din. 1, 539.086 na Din 11,033,962.

Da je Matica postigla u svome radu toliko uspjeha, može da zahvali u prvom redu svom solidnom poslovanju po kršćanskim načelima te strogoj primjeni zadružnoga načela samopomoći. Uvijek se oslanjala na vlastitu snagu, a nije čekala na pomoć izvana. Tim više se zalo može vodstvu Matice čestitati na postignutim uspjesima, jer služi na čast cjelokupnom hrvatskom zadrugarstvu.

## Život Šibenika

### Proslava blagdana Bl. Nikole Tavilića

Šibenik je najsvečanije proslavio blagdan svoga Blaženika

U nedjelju 13. t. mj. u gradu Šibeniku, biskupiji, ap. administraciji, kao i u cijeloj našoj domovini, bio je najsvečanije proslavljen blagdan Šibenčanina Bl. Nikole Tavilića.

Da bi proslava blagdana uspjela što bolje i svečanije, preuzv. biskup na Sve Svete upratio je pismo na sve vjernike o proslavi Bl. Nikole. To je pismo bilo pročitano preko svih sv. Misa u nedjelju 6. t. mj.

Kao priprava za blagdan bila je u Katedrali svečana trodnevica. Uoči blagdana sva su zvona sa svih šibenskih zvonika svečano slavila u slavu Blaženika. Na sam blagdan od 5 s. ujutro počeli su vjernici u velikom broju dolaziti pred oltar Blaženikov u katedrali. Ujutro u 5.30 s. čitao se u katedrali »Život blaženog Nikole«, a zatim bila je pjevana župska sv. Misa.

U 11. s. bila je zadnja sv. Misa — pontifikal preuzv. biskupa. Na koru »Cecilijanska zbor« izveo je precizno Griesbacherovu Misu.

Uvečer u 5 s. opet je katedrala bila dupkom puna. Svečani govor o Bl. Nikoli održao je presvij. Pian, kaptolski prepozit. Prikazao je Bl. Nikolu kao neustrašivog pro-

povjednika istine i kršćanskoga mučenika u punom značenju te riječi. Poslije propovijedi bio je pontifikalni blagoslov preuzv. biskupa. Na koncu ispjevana je himna u čast Blaženika.

Proslavu Bl. Nikole uveličalo je ove godine prikazivanje filma »Hrvat u Sv. Zemlji«. Odbor za Sv. Zemlju odredio je, da se ovaj film u Šibeniku prikazuje baš na Blaženikov blagdan. Film je relativno odnio rekordan broj posjetnika. U subotu cijelo popodne, u nedjelju ujutro, u ponedjeljak cijeli dan, kao i u utorak skoro cijeli dan bez prestanka vrvio je svijet na prikazivanje filma. Nezapamćena navala na film bila je u ponedjeljak popodne. Računa se, da je preko 4 hiljade građana posjetilo film.

Prilikom proslave blagdana i prikazivanja filma nalazio se u našem gradu odlični katolički radnik iz Zagreba dr J. Andrić, urednik Društva sv. Jeronima i tajnik Odbora za Sv. Zemlju, koji je uvelike zaslužan za raširenje kulta Bl. Nikole Tavilića. On je održao i nekoliko uvodnih govora prije prikazivanja samoga filma.

### Proslava u franj. konv. crkvi Sv. Frane

U nizu izvanrednih šibenskih počasti Bl. Nikoli Taviliću u Šibeniku, uz film o posveti njegova oltara u Jeruzalemu, bile su nekoje i u crkvi Sv. Frane, koju bismo imali smatrati njegovim »svetištem«, jer se u njoj jedinog na svijetu održalo kroz vjekove Stvovanje toga svetog Šibenčanina, što je Sv. Stolicu najviše i sklonulo, da ga prizna blaženim, odnosno da to štovanje uzakoni: najprije za biskupiju šibensku i za franjevece konventualce po Dalmaciji i Istri (g. 1839.).

zanim za sav red sv. Franje (god. 1898. i 1910.), a lani za sve naše biskupije, netom se proćulo u Rimu, da se za toga našeg svetog sugrađanina oduševljava sav hrvatski narod.

Od 10.—12. t. mj. bila je u Sv. Frane trodnevica s razmišljanjem o svetom životu i slavnj smrti bl. Nikole Tavilića, te sa Svetotajstvenim Blagoslovom.

13. t. mj. (nedjelja) između 5—7 sati ujutro bile su blaženikove lekcije. Tebe

Boga hvalimo i svečana Misa. U 8 sati bila je druga pjevana Misa u čast Blaženiku. Popodne u 4.30 s. govorio je o. fr. Bernardin Polonijo o čudovnoj moći bl. Nikole. Potom je bio Blagoslov sa Svetotajstvom i s Blaženikovim moćima.

Isti o. fr. Bern. Polonijo uveče prije (-: t. mj. održao je predavanje o Blaženikovoj plemenitosti dacima biskupskoga sjemeništa i križarima-dacima.

14. t. mj., na sam dan mučeničke smrti bl. Nikole, bila je u 8 sati ujutro i treća pjevana Misa njemu u slavu.

GOSPA OD ZDRAVLJA. U ponedjeljak 21. t. mj. proslaviti će se svečano blagdan Gospe od Zdravlja u našoj katedrali. Ujutro u 4.30 s. pjeva se Jutrenja s lekcijama. U 6 s. pjevana župska sv. Misa. Zatim u 7, 7.30, 8, 8.30, 9, 9.30 i 10 s. bit će tih sv. Mise. U 11 s. bit će pontifikalna sv. Misa preuzv. biskupa. Preko pontifikalne sv. Mise preuzv. biskup udijeliti će papinski blagoslov s potpunim oprostom svima onima, koji su se ispovjedili i ričestili. Popodne u 5 s. bit će propovijed i blagoslov s Presvetim.

SV. CECILIJA, djevica i mučenica, slavi se u utorak 22. t. mj. Sv. Cecilija je zaštitnica crkvenih pjevačkih društava, kao i uopće crkvene glazbe. U našem gradu već na desetke godina lijepo djeluje i radi crkveni pjevački zbor sv. Cecilije.

SV. KRŠEVAN slavi se u crkvi sv. Ante na Gorici u četvrtak 24. t. mj. Ujutro u 6.30 s. bit će pjevana sv. Misa.

† ANTUN KOLENZ. 12. t. mj. je nakon kratke bolesti u dubokoj starosti preminuo umirovljeni nadučitelj g. Antun Kolenz. Dobri pokojnik je dugi niz godina služio po raznim mjestima Dalmacije te odgajao čitave generacije vrijednih seljaka, koji ga se još i danas sjećaju s dubokim poštovanjem i zahvalnošću. Duže vremena je služio i u Zadru, gdje je bio i umirovljen, odakle se, nakon aneksije Zadra Italiji, preselio u Šibenik, gdje je svojom prirodnom srdačnošću i plemenitošću srca brzo predodio simpatije svih onih, koji su s njim došli u doticaj. Bio je odlični i praktični katolik. Dnevno je pristupao sv. Pričesti i sam ministrirao pri sv. Misi. Osjećao je s Crkvom. Volio je Katoličku Akciju i u njoj aktivno sudjelovao kao starješina Orlova, pak Križara i član Društva katoličkih muževa. Bio je i u Trećem Redu sv. Dominika. U nedjelju 13. t. mj. priredjen mu je vrlo lijep sprovod. Počivao u miru! Rodbini naše saučesće!

VJENČANJE. U nedjelju 13. t. mj. vjenčali su se u katedrali sv. Jakova Kursar Karmelo Paškin, morn. narednik-radiotelegrafista iz Prvic Šepurine, i Baranović Anka pk. Stipe iz Šibenika. Vjenčao ih je preč. don Ante Radić, koji im je tom prilikom održao i kratki prigodni govor. Sretnim mladencima naše srdačne čestitke!

BLAGDAN SV. KATARINE, djevice i mučenice, proslaviti će se u petak 25. t. mj. u samostanskoj crkvi sv. Luče. Ujutro u 5.30 s. bit će lekcije, a zatim u 6.30 s. pjevana sv. Misa. U 8 s. bit će tih sv. Misa. Popodne u 6 s. bit će blagoslov s Presvetim. Uoči blagdana, u četvrtak 24. t. mj. u 6.30 s. naveče bit će pjevane litanije.

† VANJA DULČIĆ. U subotu 12. t. mj. preminuo je u Zagrebu Vanja Dulčić, sin profesora g. Mihe Dulčića, sveučilištarac — kandidat prava. Cijeli grad, a i svatko, ko se i malo približio pokojniku, bivao je frapiran, osvojen njegovom odvojskom dobrotom i vanrednom plemenitošću duše i srca. Pokojnik je mnogo u svakom pogledu obećavao. Stoga njegova prerana smrt bolno je odjeknula kod svih onih, koji su i malo poznavali pokojnika. — U subotu 19. t. mj. presvij. Pian, pokojnikov vjeroučitelj, otslužit će zadušnice za pokojnika u katedrali u 7.30 s. ujutro. Isus dobri Pastir, u koga je pokojnik tvrdo vjerovao na svojoj zemskoj stazi, neka ga primi u svoj ovcinjak! Ucviljenoj obitelji iskreno saučesće!

URA KLANJANJA. Svakoga četvrtka od 5 do 6 s. uveče drži se ura klanjanja u katedrali.

DRUŠTVO KATOLIČKIH MUŽEVA u Šibeniku pozivlje svoje članove, da u nedjelju 20. studenoga u 3 sata poslije podne pristupe nefaljeno u društvenoj sobi (Katolički Dom) na vjerska predavanja društvenoga duhovnika vlč. don Ante Letinića, upozorujući unaprijed sve članove, da će se predavanja u buduće održavati svake treće nedjelje u mjesecu, u gornji određeni sat, bez daljnega posebnog obavještenja. — Uprava

U FOND NAŠEGA LISTA doprinijeli su: Gđa N. N. Din 200. — Da počaste uspomenu pk. Vanje Dulčića: Obitelj Vidović Edgarda i obitelj Mate Jadrnonja po Din 20 te don Frane Grandov Din 10. — Da počasti uspomenu pk. Antuna Kolenza: Don Frane Grandov Din 10. — Uprava harno zahvaljuje.

»KATOLICKOJ KARITAS« darovao je Stipe Bodul Din 10, da počasti uspomehu pk. Antuna Kolenza. — Odbor najljepše blagodari.

**PRICEST I SAT KLANJANJA KRIŽARICA.** U nedjelju 20. t. mj. u 7 sati ujutro zajednička je sv. Misa i sv. Pričest svih Križarica i Malih Križarica, a popodne od 4—5 s. sat klanjanja u crkvi sv. Luce, na što su dužne sve doći — *Duhovnik.*

**KNJIGE SV. JERONIMA ZA 1939.** već su stigle, pak se upozoruju članovi, da ih čim prije pridignu kod mjesnog Povjereništva u Trafici »Karitas« (kraj Kazališta).

**SAT KLANJANJA** s euharistijskom propovijedi bit će u nedjelju 20. t. mj. u crkvi sv. Luce od 4—5 sati popodne.

**SVIM ČLANICAMA »ZVOGA SVIJETLA«** javljam, da je nakana klanjanja za slijedeći tjedan (20.—26. XI.): za naše pokojne članice i sve one mrlve, koji su za života bili osobito pobožni prema Isusu u presv. Oltarskom Sakramentu. — Pozivljem sve članice da u nedjelju 20. t. mj. u 5 sati popodne prisustvuju našem mjesečnom sastanku, koji će se održati u Kat. Domu. — Preporučam članicama, da u nedjelju 20. t. mj. u što većem broju prisustvuju satu klanjanja u crkvi sv. Luce od 4—5 sati popodne. — **Don Ante Radić.**

## Naši dopisi

— BIOGRAD NA MORU

*Proslava blagdana Krista Kralja*

Blagdan Krista Kralja, kao na posebni način blagdan Katoličke Akcije, proslavljen je u Biogradu n/m vrlo svečano.

Mjesno Križarsko Sestrinstvo i Male Križarice uz lijepi broj ostaloga građanstva (šteta, što su to bile samo ženske) pristupili su korporativno pod društvenom zastavom sv. Pričesti. Pod istom sv. Misom skladno je pjevao uz pratnju časne sestre na orguljama pjevački zbor djece iz osnovne škole. U 10.30 sati bila je svečana sv. Misa uz asistenciju.

Poslije podne u prostorijama Križarskoga Sestrinstva održana je svečana priredba. Na novo uređenoj pozornici odvijalo se redom šest točaka programa. U trima točkama nastupilo je ovdješnje Križarsko Sestrinstvo. Ostale tri točke izveo je ženski crkveni pjevački zbor pod vodstvom časne sestre i jedno dijete iz dječjega čuvališta. Čitav program izveden je na opće zadovoljstvo prisutne publike uz odobravanje iz svake točke. Prije same priredbe pozdravio je prisutnu publiku duhovnik Križarskog Sestrinstva vlč. don Ivan Odlešić prikazavši u par riječi važnost blagdana Krista Kralja u današnje vrijeme i zaželivši prisutnima ugodan boravak.

Da je među građanstvom Biograda za priredbu vladao veliki interes, vidi se po tome, što je društvena dvorana bila puna kao »šipak«, a lijepi je broj posjetnika, uslijed prenatrpanosti dvorane, morao da se vrati kućama.

*Biogradanin*

**TJESNO**

*Proslava »Križarskog dana«*

Na najsvečaniji način, 30. X. t. g., na dan Krista Kralja, proslavio se »Križarski dan« koji nam neće početi u zaborav tako brzo.

Nije još zlatno sunce poslalo svoje svjetle zrake preko zelenoga Gospinog Svetišta, već su se mlada sreća počela sakupljati u hramu Gospodnjem, da zajednički zavjere svoj život Bogu. Već u prvim jutarnjim urama razliječio se glas križarske himne, što je neobično djelovalo na naše donekle mirno mjesto.

Poslije svete Mise ohrabreni, s Duhom jakim, spremni za svaku borbu, pošli su u dvoranu da se porazgovore, kako bi najbolje sproveli taj dan.

U tom razgovoru došlo je vrijeme, da se veliku sv. Misu, Prava svečanost započela svrstaju u povorku, te zajednički pođu na je poslije podne. Tu smo vidjeli pravu vojsku crveno-bijelih modrih junaka, koji se ne boje ničega. Povorka je krenula od prosvjetne dvorane na veliku poljanu ispred župsko-

ga stana. Tu su se svrstale u povorku i Križarice, sve u crvenim »šudarima« (rupcima), tako da su izgledale kao crveno cvijeće u polju. Nastavila se povorka. Predvodila ju je naša domaća Hrvatska glazba te otpratila naše Križare i Križarice sve do crkvenog ulaza.

Poslije nego su se Križari i Križarice smjestili u crkvi, započelo je svečano primanje u križarsko društvo. Tijesno još ne pamti, da bi se skupilo toliko svijeta u crkvu kao na taj dan. Poslije primanja, koje je obavio domaći vlč. don M. Kustec, duhovnik K. A., Križari i Križarice svrstali su se opet u povorku, te uz pratnju glazbe obašli Tijesno.

Sljedeća je svečana akademija, u programu koje su sudjelovali skoro svi članovi. — **Bog živi!**

*Prisutnik*

**SALI (Dugi otok)**

**Proslava križarskog dana**

30. listopada, to jest na blagdan Krista Kralja, proslavili su saljski Križari svečano prvi »križarski dan«.

Ujutro je bila zajednička ispovijed i pričest, kojoj su prisustvovali svi Križari i mnogo prijatelja križarske organizacije. Crkva je odjekivala od pobožnih pjesama naše mladosti, naše nade.

U 9 i po sati sakupili su se Križari pred svojim prostorijama. Svrstani u povorku i predvođeni barjakom krenuli su prema crkvi sv. Marije, da prisustvuju svetloj Misi. Iza sv. Mise bilo je primanje novih članova, te javno zborovanje pred crkvom.

Najprije je zauzeli naš župnik vlč. don A. Strgarić održao značajnu propovijed o križarskoj organizaciji, a zatim je posvelo novu zastavu i primio zakletvu svijlu članova na vjernost zastavi i križarskoj organizaciji.

Na javnom zborovanju govorio je br. predsjednik S. Rajević »Naša omladina naša budućnost«, br. P. S. »Put hrvatske omladine«. Statistiku križarske organizacije protumačio je br. tajnik M. M. Nakon otpjevane križarske himne razišao se sakupljeni narod, pun zadovoljstva radi onoga, što je čuo, i ponosan nad svojom omladinom, dok su se braća Križari, svrstani u povorku, s razvijenim barjakom povratili do svojih prostorija.

U četiri sata popodne održali su svečani sastanak, na koji su bili pozvani i križarski starijine i prijatelji Križara. Uvidjeli smo, da su nam prostorije pretjesne, jer se naši redovi, hvala Bogu, dnevno množe.

Tim je završena svečanost prvoga križarskog dana, a ljubav za križarske ideale porasla je u srcima naših Križara. Kao i dosada, tako i u budućnosti bit će oni uvijek vjerni Bogu i Hrvatskoj: **Bog živi!**

*Križar*

**SUMARTIN (na Braču)**

**Blagdan sv. Martina.**

Ovogodišnji blagdan sv. Martina, mjesnoga zaštitnika, proslavljen je svečanije negoli obično, jer je ove godine bio s njim spojen i Križarski dan, blagoslov četiriju zastava te svečano primanje Križara i Križarica prema obredu u »Priručniku«.

Pred samu svetkovinu kao i za pripravu za ovaj veliki događaj održane su duhovne vježbe za cijelu župu, koje je vodio p. o. Fra Leonardo Bajić, profesor na franjevačkoj bogosloviji u Makarskoj. Kroz četiri dana dolazio je narod svako jutro i večer i upravo guloao svaku riječ poznatoga voditelja duhovnih vježba i uvaženoga duhovnog pisca. Preko dana držao bi u dvorani predavanja posebno za mladiće, a posebno za djevojke. Duhovne vježbe i predavanja su završena s vrlo zanimljivom konferencijom o bl. Nikoli Taviliću. Narod je dolazio u velikom broju i svako jutro bi bilo preko dvjesta sv. Pričesti.

Uoči samoga blagdana bilo je cijelo mjesto rasvijetljeno umjetnim vatrama, a na istaknutom mjestu isticala su se tri ogromne slova Ž. E. A., koja su se krasno odrazivala u moru te su se mogla vidjeti iz velike daljine. Omladina muška i ženska išla je ispred kuća svojih kumova i kuma, gdje ih je pozdravila ispevavši im po jednu prigodnu pjesmu, na što su se oni s lijepim govori-

ma zahvalili.

Svi članovi i članice pristupili su na zajedničku sv. Pričest. Prije župske sv. Mise uputila se povorka članstva s kumama i kumovima u crkvu. Blagoslov zastava obavio je mjesni župnik-gvardijan o. Augustin Marušić, koji je prikazao važnost zastave, zanosno protumačio prisutnima, što ta omladina hoće, i upozorio na važnost čina svečanoga primanja kao i na polaganje vjernosti zastavi. Sav ovaj obred je bio tako dirljiv, da je mnogo oko bilo suzama oročeno. Zastavi Križara kumovao je g. M. Gilić, Irgovac, Križarica gđa Marija Skansi, Malih Križara g. M. Šerka i Malih Križarica gđica Ruža Ođak. Iza sv. Mise kum i kuma su ispred samostana predali barjaktarima zastave uz ganulljive govore, koji su bili prožeti dubokom vjerom i ljubavlju prema Križarstvu. Zatim se razvila uzorna povorka mjestom. Svijel je omladinu obasipao cvijećem, uživajući, kako smjelo slupa za svojim zastavama za Boga i narod.

Navečer je održana u društvenoj dvorani prigodna priredba, koju je posjetilo veliko mnoštvo svijeta. Proslavio je održao g. Lj. Kažulin, predsjednik, koji je zahvalio Bogu i svima onima, koji su pridonijeli, da je društvo došlo do dosadašnjih uspjeha. Predsjednica Križarica gđica R. Ođak u svom govoru je istakla, kako Križarica mora imati vazda na pameti one riječi himne: »Božjemu Suncu dignimo srca«. Još su govorili gđa Kala Aničić u ime društva Hrv. Kat. Žena, g. Pave Kažulin u ime organizacije HSS. Sve lačke programe kao: pjevanja, deklamacije, zborna deklamacija kao i igrokaz »Bog živi« izvedene su na opće zadovoljstvo. Dvoranu su članice za ovu prigodu ukusno uredile.

Mora se istaknuti, da su i članovi i članice mnogo doprinijeli žrtve, da je ova proslava ovako lijepo uspjela, jer su im sada najveći poslovi oko branja maslina. Narodu će ostati u trajnoj uspomeni ovaj dan i svi su mišljenja, da moraju unaprijed još više pomagati svoju omladinu u napretku.

**SUTOMIŠĆICA**

*Svete Misije*

U nedjelju, 23. listopada, osvanuo je divan dan. Na glas milozvučnih zvona muško i žensko, staro i mlado, u masama hrle do hrama Gospodnjega. U 10 s. grandiozna povorka, na čelu s preč. gosp. župnikom don Ivom Blasićem, krenula je po braću misionare. Uz neprekidno slavljenje zvona i uz veselo cijeloga naroda, iz mnoštva zvonkih glasova pjevalo se »Hvalite Gospodina«.

Nakon dolaska pred žrtvenik preč. gosp. župnik intonirao je »O dodi Duše Presvete«, što je cijela crkva isti čas prihvatila. Na svršetku zaziva preč. gosp. župnik uzlazi na žrtvenik s križem u ruci, te ga uz ganulljivi govor predaje braći misionarima željom, da njegovoj župi donesu sklad, mir i Božji blagoslov. Na to velečasni otac Rade prima sv. križ i dirljivim govorom zahvaljuje se preč. gosp. župniku moleći cijeli narod, da se ovih dana odazove pozivu Božjem. Odmah iza toga slijedila je sv. Misa koju je odslužio preč. don Ivo Blasić, uz asistenciju oca Kerubina Šišula i oca Stjepana Sorića.

Preko sv. Mise bio je prvi zanosni govor, koji je izrekao »maleni ali vatreni« otac Danijel Zec, uz dnevni raspored, koji će slijediti kroz ovih 7 dana. Sutradan u jutro u 5 sati, kao i popodne crkva je bila dupkom puna svijeta, koji su došli, da čuju riječ Božju.

Utorak po podne, uz pomoć drugih svećenika, bila je školska ispovijed, a u srijedu sv. pričest. Divni primjer pokazali su djeci i cijelom narodu naši dobri i vrijedni učitelji i učiteljice, koji su prvi stupili na sv. ispovijed i pričest.

U 6 sati popodne u petak, uz tužno udžaranje skladnih zvona, polazi uprav veličajna pokornička procesija kroz oba, divno osvjetljena mjesta. Preko cijele procesije iz dječjih grlašca molila se sv. krunica, dok su ljudi pjevali »Smiluj mi se Bože«. Naš mali, ali vrijedni zbor petnaestorice svojim lijepim pjevanjem pokorničkih pjesama; popunjavali su one praznine, koje bi kadgod nastale. U subotu preko sv. Mise otac Ra-

de održao je svoju zadnju uprav nenadvisivu propovijed, preko koje zahvaljuje narodu na onako lijepom odazivu. Odmah iza toga nastavlja blagoslov djece, roditelja mladića, djevojaka, staraca i starica, zatim blagoslov krunica, svetih slika i drugih sv. predmeta, koje je dobio narod donio, da ih blagoslove. Napokon otac Rade podjeljuje svima prisutnima sv. papinski blagoslov. Na svršetku sv. Mise polazi veličajna procesija s Presvetim, okolo bližnjega mjesta. Poslije procesije otac Dane Zec uzimlje sv. križ i uz potresni govor i suze cijeloga naroda vraća sv. križ preč. gosp. župniku, zahvaljujući Svemogućem Bogu na ovako divno uspjelom sv. misijama.

Istoga dana narod bolna srca rastaje se od svojih dragih misionara želeći im dug život i dobar uspjeh u njihovom teškom radu. S cijelim našim narodom i mi nezaboravnoj braći misionarima od srca zahvaljujemo i želimo im obilje Božjega blagoslova, da što bolje i uspješnije rade u vrtu Gospodnjem.

**DRNIŠ**

**Uspjela zabava »Malih Podvornika«**

13. t. mj. je u Katoličkom Domu u Drnišu održana vrlo uspjela zabava »Malih Podvornika« pod vodstvom poštovanog o. fra Bože Vugdelije s programom:

1. Himna »Mladih junaka«; 2. Kažnjena Ankica-solo scena; 3. Mene posla nana; 4. Junakinja sobe br. 13; 5. Sviralica svira; 6. Janko poderanko; 7. Tej na gor! — ruska narodna; 8. Malo brico; 9. Hrvatska! — ritmička vježba.

Sve tačke ovoga dosta opsežnog programa, čija je priprema tražila vremena i naročite požrtvornosti, izvedene su prema svim dosadašnjim sličnim zabavama na najugodnije iznenađenje brojne publike, a napose roditelja »Malih Podvornika«, koji su s vidljivim ponosom i oduševljenjem promatrali svoje mališe, kako s osobitom spretnošću, čednošću i domoljubnom hrvatskom vatrenošću oponašaju prave glumce, tako da su na aplauz publike nekoliko točaka morali opetovati, a naročito zadnju, koju su izvadale u prekrasnim bijelim kostimima »Male Podvornice«: »Oj Hrvatska ti si mi na glasu — Oj Hrvati još ste živi« uz završetak »Lijepje naše«.

Za ovaj neočekivani uspjeh mora se u prvom redu izraziti opće priznanje poštovanom o. Vugdeliji, te nekim članicama i članovima Katoličke Akcije, koji neumorno rade oko moralnog i prosvjetnog uzgoja pomladka Katoličke Akcije, kao i ostalim hrvatsko-katoličkim društvima s toplom željom, da u svom rodoljubnom radu ustraju i nepokolebivo prosljede, te da ih što prije ponovno vidimo s novim programom na pozornici!

## Rezultat sakupljanja milodara za siromahe

U prošlu nedjelju po svim našim crkvama, pred nekim crkvama kao i po gradu sakupljali su se milodari za »Konferenciju sv. Vinka Paulskog«, t. j. za naše t. zv. sramežljive siromahe.

Rezultat je bio ovaj:

U katedrali sv. Jakova	Din 519.—
U crkvi sv. Frane	Din 128.—
U crkvi »Novoj Crkvi«	Din 101.—
U crkvi sv. Luce	Din 50.—
U crkvi sv. Duha	Din 39.50
U crkvi sv. Martina (sjemenište)	Din 35.—
U crkvi sv. Nikole	Din 30.50
U crkvi sv. Dominika	Din 24.—
U crkvi sv. Lovre	Din 24.—
U crkvi Gospe Van Grada	Din 17.—
U crkvi sv. Križa	Din 10.—
U crkvi sv. Ivana	Din 7.50
Pred katedralom	Din 357.—
Pred sv. Franom	Din 177.75
Pred sv. Ivanom	Din 111.—
Po gradu	Din 88.50
<b>Ukupno</b>	<b>Din 1719.75</b>

**RAT U ŠPANJOLSKOJ.** Španjolski nacionalisti zauzeli su cijelu desnu stranu, Ebra.

## PARFUMERIJA „MIAMI“ - ŠIBENIK

vodi osim svih parfumerijskih i kozmetičkih preparata i slijedeće:

Baeder	D' Orsay	Moušon	Silvikrin
Biljana	Dr. Drale	Nivea	Schwarzkopf
Elise Bock	Elida	Nobillior	Saint-Ange
Bourjois	Hudnut	Patou	Tokalon
Chanel	Houbigant	Pond' s	Trilysin
Colgates	L' Oreal	Piver L. T.	Yardley
Coty	Lubin	4711	Worth
Roger et Gallet	Lentheric	Johann M. Farina	Razvite

»SVOJ K SVOME!«

»SVOJ K SVOME!«

Čast mi je obavijestiti gg. župnike te cij. crkvene bratovštine i samostane, da u svojoj tvornici izrađujem voštane svijeće iz najboljih voštanih surogata, koje se ne krive ni u najvećoj vrućini, lijepo gore te ne kaplju niti dime, za što imam mnoga priznanja i jamčim.

**CIJENE BEZ KONKURENCIJE!**  
**TUOVNICA VOŠTANIH SVIJEĆA NIKO JURAS - ŠIBENIK**